

той сега се намърилъ, станало още по-несносно, още по-неопределено: отъ една страна опасността, отъ която той мислѣлъ така лесно да се избави, не само не била отстранена, но и заплашвала съ усложнение, защото едвали византийцитѣ, които и тоя пжъ били измамени, биха останали безъ действия, ако не активни, то поне пасивни, за да се възползватъ отъ новата несполука на Симеона и да го принудятъ да сключи миръ, и отъ друга — тая катастрофа го накарала по неволя да отложи за дълго време всички нови планове спрѣмо Византия; най-после неговата гордостъ и чувство на превъзходство, които отъ толкова време насамъ успѣли да вселятъ и закрепятъ въ него идеята че е непобедимъ, не му позволявали да се примери съ факта, че той е победенъ, и враговетѣ му се радватъ. Самата тая идея, а сѫщо и злорадството на южнитѣ му съседи, които несъмнено тържествували, вече възбуджали въ него мисълъ за отмъщение; освенъ това тежкото му политическо положение изисквало продължение на войната съ хърватитѣ, която той трѣбвало да готви, но вече въ много по-грандиозенъ видъ. Тукъ обаче се явили Симеону нови обстоятелства, които не само го избавили отъ нова война, но му донесли и миръ съ хърватитѣ, който собствено му и билъ нуженъ и при това на условия съвсемъ неочаквани и непредвиддани отъ него.

Следъ преминаването на южно-далматинските градове и острови подъ властта на римския папа (вж. по-горе стр. 39), веднага изпъкналь въпросътъ за църковната юрисдикция на сплетския архиепископъ, който сега се домогвалъ да възстанови стария обсѣгъ на своя диоцезъ, като присъедини къмъ него и другите градове, влизщи въ състава на хърватското независимо епископство. Обаче противъ това негово домогване възстанованъ енергичниятъ тогавашенъ нински епископъ Григорий, поддържанъ отъ другото хърватско духовенство, за да защити придобититѣ си права. За разрешение на тия споръ, съ съгласието на крал Томислава и на захълмския князъ Михаила, дветѣ страни се обърнали къмъ Римъ. Папа Иванъ X (914—929) изпратилъ презъ 925 год. въ Хърватско двама легати, епископитѣ Ивана Анконски и Лъва Пренестски, като свои пълномощници. Следъ едно пропжтуване по далматинските градове, папските легати свикали въ Сплетъ църковенъ съборъ, на който въпросътъ билъ разрешенъ въ полза на сплетския архиепископъ. Обаче нинскиятъ епископъ се противопоставилъ на съборното решение и не искалъ да му се подчини. Тогава неговите противници-епископи поискали отъ папата да утвърди актоветѣ на събора; но и нинскиятъ епископъ изпратилъ пратеници въ Римъ, които да изложатъ неговото гледище по въпроса, и той ималъ успѣхъ, защото папата отказалъ да утвърди съборните решения и повикалъ спорящите страни въ Римъ, где въпросътъ ще се разгледа и разреши отъ него и неговите епископи. Обаче работата се затѣгнала и на следната 926 година.

Между това настанилъ враждебни отношения между Хърватско и България внушавали страхъ въ Римъ, защото отъ една страна протестът и упорството на хърватското духовенство и на хърватските велможи, къмъ които ще да се е присъединилъ и крал Томиславъ, а отъ друга — новата неизбѣжна, но много по-опасна война откъмъ българския царь, която въ даденото време не било мжчно да си предвиди, могли биха не само да разколебаятъ това, което дотогава било извършено въ Далмация, но и да дадатъ на работите съвсемъ друга посока; най-сетне самитѣ политически сближения на хърватския крал съ византийския императоръ и изобщо сѫществуващето въ Хърватско византийско влияние не по-малко прѣчило на римската курия свободно да премахне църковната самостоятелност на хърватитѣ. Тия неблагоприятни обстоятелства принуждавали папата да търси срѣдства